

Sygn. akt II CSK 2/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa J.B.
przeciwko „P...” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 15 maja 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w P.
z dnia 6 lipca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w P. oddalił apelacje obu stron. W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że przyjął za własne ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy, dzieląc jego ocenę prawną, w świetle której powód J.B. poniósł szkodę w związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska [...] w P.

Orzeczenie to zostało zaskarżone skargą kasacyjną przez pozwaną „P...” spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w P. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazała, że skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny – tak jak Sąd Okręgowy – bezkrytycznie oparł się na sporządzonej przez biegłego sądowego K.R. opinii, która nie posiada formy operatu szacunkowego i której nie poddano ocenie przez organizację zawodową skupiającą rzeczoznawców majątkowych, a nadto wobec powoda mogło zostać zasądzone jedynie odszkodowanie w wysokości odpowiadającej wielkości roszczenia, które zostało zgłoszone przed upływem 2-letniego terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (jedn. tekst: Dz. U. z 2017 r., poz. 519, dalej: „pr.o.ś”).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze

publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wymienionej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności orzeczenia z zasadniczymi i nie podlegającymi różnej wykładni przepisami albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej, widocznej bez głębszej analizy prawniczej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Natomiast skarżący przedstawiając, jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” powinien wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49).

Skonfrontowanie zaskarżonego orzeczenia z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, by spełniona została, wyżej zdefiniowana, przesłanka oczywistej zasadności skargi.

Sporządzenie przez biegłego w postępowaniu sądowym opinii dotyczącej wartości nieruchomości po uwzględnieniu ograniczeń wynikających z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania, jest operatem szacunkowym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 121) i co do zasady może podlegać sprawdzeniu przez organizację zawodową rzeczoznawców. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że ocena środka dowodowego w postaci opinii biegłego przysługuje wyłącznie Sądowi, a zajęte przez Sąd stanowisko o braku podstaw do poddania przeprowadzonej w sprawie opinii biegłego weryfikacji organizacji zawodowej rzeczoznawców majątkowych mieści się w granicach należącej do Sądu oceny tego środka dowodowego (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2017 r., II CSK 119/17, nie publ. i z dnia 11 stycznia 2017 r., II CSK 450/16, nie publ.).

Z motywów zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Apelacyjny poczynił szczegółowe rozważania w przedmiocie oceny przeprowadzonej w sprawie opinii

biegłego rzeczoznawcy majątkowego K.R., wskazując, że jest ona czytelna, w sposób przejrzysty przedstawia przebieg pracy biegłego oraz zastosowaną metodologię i wyprowadzone z nich konkluzje. Podniósł, że wszystkie mogące pojawiać się w związku z treścią opinii wątpliwości zostały przez biegłego wyczerpująco i w sposób przekonujący wyjaśnione. Sąd Apelacyjny argumentował, że opinia spełnia wymogi dotyczące operatu szacunkowego, zawiera informacje niezbędne przy dokonywaniu wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego, określa podstawy prawne i uwarunkowania dokonanych czynności, rozwiązań merytorycznych, przedstawia tok obliczeń oraz wynik końcowy. Wyjaśnił, dlaczego nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku o skierowanie tej opinii do Komisji Arbitrażowej Polskiej Federacji Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych.

O oczywistej zasadności skargi nie może również przekonywać błędna i bezkrytyczna, zdaniem skarżącej, ocena przez Sąd Apelacyjny dowodu z opinii biegłego, są to bowiem kwestie usuwające się spod kontroli Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że do zachowania dwuletniego terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 pr.o.ś. wystarczające jest złożenie przed jego upływem do sądu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej. Wniesienie do sądu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, bez uprzedniego zgłoszenia roszczenia osobie obowiązanej do jego zaspokojenia, prowadzi do zachowania dwuletniego terminu przewidzianego w art. 129 ust. 4 pr.o.ś. również wtedy, gdy odpis wniosku został doręczony tej osobie po upływie tego terminu. Wyjaśniono, że zachowanie przewidzianego w art. 129 ust. 4 pr.o.ś. dwuletniego terminu zawitego wymaga wystąpienia przez właściciela nieruchomości z roszczeniem, o którym mowa w art. 129 ust. 1 - 3. pr.o.ś. Roszczenie jest prawem podmiotowym, które polega na możliwości domagania się od innej osoby zachowania się w określony sposób, polegający w rozważanej sytuacji na wykupieniu całości lub części nieruchomości albo na zapłacie odszkodowania za poniesioną szkodę. Wskazano, że analogiczne zastosowanie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. do terminu z art. 129 ust. 4 pr.o.ś. oznacza, że dokonanie przez właściciela czynności, tj. wystąpienie z roszczeniem nie prowadzi do przerwania biegu terminu, lecz do jego zachowania

(por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2017 r., III CZP 37/17, BSN 2017, nr 9, poz. 5 i z dnia 12 maja 2017 r., III CZP 7/17, OSNC 2018, nr 2, poz. 13).

W sprawie bezsporne było, że powód przez upływem terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 pr. o. ś., wystąpił do pozwanej z roszczeniem, polegającym na żądaniu wypłaty odszkodowania (k. 16 - 17), a w pozwie wniesionym przed upływem terminu zawitego wyraźnie oświadczył, że wskazana w nim kwota ma charakter szacunkowy, wobec jej uzależnienia od wyników opinii biegłego (k. 4). Restrykcyjny i wyjątkowy, nie mający analogii w innych przepisach, charakter terminu zawitego o którym mowa w art. 129 ust. 1 i 2 pr. o. ś., w powiązaniu z uwarunkowaniem roszczeń wynikających z art. 129 ust. 1 i 2 pr. o. ś., w których określenie zarówno ceny wykupu jak i wysokości odszkodowania wymaga przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, nie pozwala kwalifikować, jako oczywistej zasadności skargi stanowiska Sądu Apelacyjnego, że do zachowania terminu i dochodzenia ochrony konstytucyjnie gwarantowanych praw uprawnionego, wystarczające jest zgłoszenie żądania odszkodowania, bez potrzeby precyzyjnego określenia jego wysokości.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

aj

a.ł.